

Any XIII

Núm. 594

Barcelona 18 de Janer de 1900

Parella felís, hermosa,
niu d' amors y de salero;
per ells dos no hi ha altra cosa
que ballá ab garbo 'l bolero.

(c) Ministerio de Cultura

De dijous à dijous

Los capellans trona avall

PIERROT, ab tota classe de reserva, suposo que t' haurás enterat de l' enciclica de Sa Santitat Lleó XIII, publicada reservadament en *Le Temps* y en los periódichs americans.

—Si, filla meva; dita enciclica 's refereix al matrimoni dels sacerdots.

—Justament, pero jo no trobo prou com *ça*, aixó de que 'ls capellans se casin.

—Donchs, jo ho trobo molt equitatiu, puig res mes posat en rahó, que 'ls que 'ns casan sápigán quin pá s' hi dona en lo matrimoni.

—No obstant, sembla que Lleó XIII avants no s' ha decidit á permetre que 'ls capellans se casessin (los capellans de l' América llatina) s' ha mirat l' assumpto per tots costats, puig no deixa de fer present al concedirlos lo matrimoni, que si bé 'l celibat eclesiástich no es de dret diví, está establert y prescrit pe 'ls sabis Concilis dels primer sigles de la Iglesia, per significar més puresa en la celebració dels misteris, y també, per assegurar més zel y abnegació en lo difícil ministeri dels sacerdots.

—Bueno, noya; pero lo *certus* es que veyent que cada día, particularment á América, es mes rara la vocació pe 'l sacerdoti, perque son poch los americans que 's troban ab prou fervor pera renunciar als dolsos goigs de la familia, permet que 'ls tirin trona avall com á qualsevol fill de vehí, al objecte de que las feligressias americanas no 's quedin sense direcció.

—Que vols que 't digui, Pierrot; á mí 'm sembla que si jo havia de posarme baix la direcció espiritual de capellans que tinguessin senyora y criaturas, com tu, y altres mortals tan vulgars com tu mateix, tals ministres de Deu, no 'm farian efecte, perque ja t' hi dit mes de quatre vegadas que 'ls casats sempre m' heu fet riure.

—Tú riu tant com vulguis; pero 'ls casats que no som sacerdots, en la enciclica de Lleó XIII, hi trobém la manera de fer la pau. No vull ofendre á cap ministre de Deu—Deu m' en regard—pero desde temps inmemorial, 'ls que formavam en la confraria de Sant Joseph, quan algún sacerdot poch escrupulós venia á entelar lo clar cel del nostre matrimoni, no 'ns era posible pendre revenja, perque si bè la

major part d' ells *criavan* majordona, com haurían pogut criar *tocino*, totas ellas eran tan lletjas y desgarradas, que més que revenja hauría sigut cástieh requerir d' amors y obtenirlos á las majordonas en qüestió.

—Jo, dupto qu' hagi existit may cap sacerdot capás de desitjar la muller del próxim, infringint lo preceptuat en lo decálech.

—Tu, per lo estúpida, pots arribar á duptar de tot, pero existeixen molts marits qu' ab aygua tebia 'n tenen prou...

—No ho crech; pero fins creyentho, trobo que 'ls sacerdots casats, no poden ser bons sacerdots, puig ja 'm figuro del humor de mil dimonis que 's presentarán aquets ministres de Deu á las devotas, després d' haver tingut de passejar tota la nit al xicot menut, molestat per la dentició ó per un mal de ventre ocasionat per haver la esposa del sacerdot menjat per sopar mitja arroba de fabas tendres.

—Aixó será una ventatja pe 'ls marits que no siguin sacerdots, ja que 'ls sacerdots que siguin marits, no tindrán la calma de estar confessant durant dugas horas á las bonicas devotas. No será cosa rara sentir dir á un ministre de Deu, ab cara compungida: Dispensi, germaneta; aboqui 'ls pecats depressa, perque tinch la senyora delicada, y haig d' anar á donar 'l biberón á la criatura, que 'l cel va concedirnos fa tres setmanas.

—¡Quanta vulgaritat!

—¡Ah, no, filla meva! ¡Qui menja la carn que rosegui 'ls ossos! Qui... que sápigá també lo deliciós qu' es criar los pobres infants. Quan los sacerdots tingan fills, llegalment, podrán tenir també la llegal satisfacció d' anomenarse *pares*, ab un palm de boca oberta. Quan ara 's titulan *pares*, y ningú 'ls veu los fills, la seva autoritat en val de menos.

—Mira, Pierrot; respectant lo teu criteri, á mí 'm sembla que 'ls sacerdots casats, perdrán bon número de devotas.

—Tal vegada las perdrán per enter; pero amohinats per las atencions domésticas, aburrits per los capritxos de la seva dona, detestable com totas, y enfeynats en educar als seus fills, deixarán tranquilas á las donas dels altres y farán alguna cosa en profit de la gran familia humana.

PIERROT DE LA TOMASA.

Correspondencia sospitosa

SENYORETA: estich cansat de fer l' os pe 'l séu carré; ja 'm co eix tot lo vehinat; y ab aixó he de erminat tocá 'l dos... ¡y 'l tocaré!

L' acera tota desgasto; y això vosé prou que ho nota; jo per tal gasto no 'm basto, ¡perque 'm porta cada gasto l' estropellar tanta bota!

Y no está aquí lo pitjor: 'l mal es que, per més pena, si 'm passejo, á lo millor faig un pe ó á algún senyor, ó bè 'l faig caure d' esquena.

Com que vaig distret, es clá, topo ab tothom ¡n' estich p'è! Un cop un me preguntá: —¿Que veu un ase volá? ¡Y jo mirava á vos é!

L' altre dia contemplant lo seu balcó de regull, topo ab una dona, estant en estat... *interessant*, y per poch li trech... ¡un ul!

Al brancal d' una escaleta ahir vespre 'm vaig está de guardia, y una velleta va dirme passant distreta: —¡Que Deu l' ampari germá!

Y poch després un pavana curt de vista, 'l molt... tocat, me va dir entusiasmá: —¡Quina moxa més *barbiana!*... ¡y un' altra barbarita!...

Aixís, donchs, per evitar aixó y lo demés que 'm callo, fassi 'l favor d' escoltar perque 'm vaig á sublevar. ¡jo també 'n sé d' alsá "gallo!

Lo méu amor no to'era bur as de ningú, y 'l qu' es seguint de aquesta manera, jo ja no fes ejo més aixís, *de rejas á fuera.*

Vosté potsé 's deu pensar, veyentme serio y formal lo séu carrer passejar, que té en mí un municipal pél séu ús particular.

Jo no paro en tot lo dia, ja estich tip de fé 'l b. doch, m' indigna 'l que no diria: ¡vosé pois al meu lloch y també s' indignaría!

¿A qué tanta obstinació en tenirme així al carré? Jo vull pujar, y ab rahó... ¡pró, dona no tingui pó que no me la menjaré!

Que vosté á mí 'm té fleixat, es cosa ben evident; si aixís no fos, de contat que per está al séu costat jo no estaria impacient.

¿Quí s' oposa ab tal porfia á que vosé 'm deixi entrar? ¿Sa tia? ¡Quina manía! ¡Si m' arrivo á incomodar vinch á contarho á sa tia!

Vosté es molt bona y bonica, y ab franquesa, no s' explica lo per qué 'm nega aixó á mí: si una noya á mí 'm suplica lo mateix, ¡li dich que sí!

No vull, perque no m' agrada teni abono sense entrada; lo meu amor té per basse que vosté 'm regali un passe ¡per tota la temporada!

Aixó es lo que á mí 'm cautiva; si ho vol en termes toreros, diré que al que á tant arriba, aguantant pesars tan fieros, bé mereix l' alternativa.

Jo comparo tot festeig, ab la rifa de Neda!; *ella es la grossa cabal;* *ell pren b. t. lets,* vé 'l sorteig y si treu... té un dineral.

Jo ab vosté bitllets he prés y no he tret... per aprensió *la grossa;* he sigut molt bó: quasi m' acontento ab res: ¡dónguim l' *aproximació!*

Per pietat díguim que sí, ja sab qu' en mí té un escláu que la estima ab frenesí. Si per cas no 'm vol obrí... ¡al menos, írim la clau!

Per la copia

J. S.

COSAS DE TEATRO

En un arxiu dramátich:
—Deu lo quart, ¿Que tindrían una comedia qu' hi sortís ben poca gent?
—Prou, Vegi aquesta: es pera tres personas...
—Donchs, tingui; aquí té un monó ech. ¡Menos personatjes!
—Encare me n' hi sobra un!
—Si el ta un de tot soll!
—No senyor, y dispensi; son dos contant! hi l' apuntador.

Llegint la secció de teatros d' un periódich, un subjecte que no hi va casi may:

« .. Romea... *Batalla de Reynas*... *Novetats*... *El Desdén con el Desdén*... *Granvia*... *La Viejecita*... *Tívoli*... *De la terra al sol*... »

Vaja ¡veig temps ha quecap diari anuncia *la titulada;* caramba! ara que potser m' hauria determinat á anarla á veure.

JO EPH XIMENO PLANAS.

FRETS

—¡Si una 's pogués quedá á casa,
prop de la estufa... que bé!
La qu' es pobra, y no s' entrega
molt virtuosa ha de sé.

—Juro per la meva mare,
juro com me dich Quimet,
que, á no sé á l' hivern, diria
qu' ara está fent massa fret.

—L' hivern que tot ho blanqueja
es un vil competidor.
Jo, per bé del meu ofici
prefereixo la calor.

—¡No passa un alma! Aquet fret
me consum y 'm desespera.
Lo qu' es ab tantas geladas
dona molt poch ser portera.

RF

GOSAS DEL HIVERN

Al baró de la Tarota
aquet nas se li ha posat
de resultas d' un tremendo
constipat.

—¡Me fa fástich aná ab tu!
¡Sempre 't goteja, Baldiri!
—Bueno... pero ab moltas gotas
jo acabarè per té un ciri.

—¡Soltera! ¡Y la nit tan freda!...
Jo 'm donaría al dimoni
Vamos... lo qu' es al hivern
deu ser molt bó 'l matrimoni.

K. Bernat

Cosas d' ara

Diálechs

— **B**è, ¿cóm hem quedat ab aixó de la qüestió del sigle?
— Oh! Hem quedat en lo sigle que som.

— ¿Vols dir? Prò ¿estém en lo sigle de las llums encare?

— Per mí, sí; sino que aquets *llums* de la Germania están tretze que son tretze.

— ¿Y qué tenim que veure nosaltres ab 'ls germans?

— Precisament perque son *germans*, molts 'ls han donat pe 'l morral per allò de la germanó... universal.

— ¿Es dir, que, perque 'l Cèssar germánich diu que ja no som en lo sigle de las llums, hem de quedar á las foscas?

— A la qüenta.

* *

— ¿No l' ha agafat pas á vostè?

— ¿Qui? ¿'N Plantada?

— No, home; vull dir si l' ha agafat 'l *dengue*.

— Ah! No pas; gracias á Deu; pero á casa tinch la raspa tota dengosa.

— Fássili unas fregas, si val la pena y xeringuila: es remey probat.

— La dona també sembla que per la *influenza* del seu cosí, no 's trova com *ga* fa quatre días.

— Si no li dona 'l *trancazo* á n' el cosí, com més aviat millor, no sé pas si 'n sortirá.

— Y la sogra arrossega una *gripia* que no se la pot treure de sobre.

— Demani á Deu que no li tregui y tots plegats 's trovarán bé.

— Moltes gracias pe 'ls remeys y Deu li pagui.

* *

— ¿Qué và aná á Girona diumenje, vostè?

— Ab 'l *griso* que feya? ¿Qué 's pensa que m' he tornat boig?

— Com que vosté es tan aficionat als *Concerts*...

— Vareig preferir aná al Lírich á ascoltar l' Orfeó, que no desafina may; mentres que 'ls concertistas del Foment, encare que siguín més económichs, surten de tó.

— ¿Es dir que opina que 'l *mitin* de Girona va ser una espifiada?

— Jo no dich tant; pero, per testimonis presencials, vull dir, per oyents anants y vinents tinch entés que 'l concertant no resultá del tot ajustat.

— Donchs; encare m' han dit més: que la entrada, tot y sent de franch, no tingué gayre eixida.

— Bè, ¿sab que hi devía influir més que tot? 'L *taro* que feya.

— Cá, cá! La causa principal va ser, no 'l fret del temps, sino 'l fret del desengany que tothom comensa à sentir darrera de tanta xerrameca inútil y propaganda fula.

— ¡Home, home! Vosté es mo't pessimista: sembla mentida que vosté sigui soci del Foment
— 'N soch per anarhi á fé 'l tressillo.

* *

— Aquet bon home de 'n Paraiso 'm sembla que l' haurá esguerrada aquet cop.

També m' ho sembla; perque aqueixa Assamblea de Valladolid sembla la parodia de la de *Saragossa*.

— Ja veurá; es alló que diuhén á Valladolid: «*Nunca segundas partes fueron buenas*»

— ¡Y després! Que 'm perdoni la Junta Permanent á pesar de la seva sinceritat tan pregonada. ¿No 's vá acordar á Saragossa tot lo que procedía fer?

Donchs, vingan fets y prou paraulas.

— No ho ha de agafar aixis, vosté, tampoch. Els assambleistas han fet l' últim esforç pera alcansar sas pretensions de bonas en bonas; y si ara, ni aixis, poden lograr la realisac ó del seu programa dins de la lley, allavoras...

— ¿Allavoras qué? Se 'n tornarán á casa seva y... que talli un altre.

* *

— ¿Has anat á veure y á sentir la Mariani aquesta vegada?

— ¡No faltava més! Qualsevol 's quedi ab las *accions* de la Sarah y ab las *obligacions* de la Rejane: jo 'm quedo ab 'ls *cupons* de la Mariani: en tots 'ls papers es 'l *paper* millor.

* *

— ¿Que li vá semblar 'l concert del orfeó, vosté qu' es soci?

— Que tot y sent *protector*, havent de pagar la *pela* com 'ls altres es molt poch armónich: á meytat de preu, *buenu*.

— Aixis pot dir que 'n Millet n' hi fá mitja.

PEPET DEL CARRIL.

CANTARS

Que 't torni nena aixerida,
los teus quartos díus, cla y net;
Donchs tú tornam deseguida,
los petons que jo t' hi fet.

Diuhén que l' amor es cego,
mes jo dich que no es aixis;
l' amor es per mí, no ho nego,
igual que 'l peix estantis.

Noy de la SAL (de Premía)

Despulla

Jo no diré si m' estimas
perque may t' ho he sentit dir,
pro 'l cas es que de petons
me n' has fet dos ó tres mil.

R. CAMPINS.

BALADA

I

Cap á Llíria en dins la serra
hi ha 'l molí de Picarols. .
Pe 'l devant guayta á la plana;
pe 'l detrás s' enforza al bosch...

Moliner travalla sempre;
molinera róda 'l fús
mes la filla,
la pubilla,

de filar sempre se 'n fuig!...

La cigala rondinayre
va ensenyarli una cansó
y ¡ab quin ayre.
la cantayre

de la trova n' alsa tó!

—«No hi nascut per treballar;
jo al món hi só, per gosar
la hermosa vida.

Per mi la terra obra flors
y á ser la reyna dels cors
l' amor me crida.

Só filla d' un raig de llum
que 's maridá ab lo perfúm
de la ginesta.

Sols per mi lo creat somriu
¡Sols per mi, es la terra estiu
vestit de festa!»—

II

La cansó de la pubilla
del molí de Picarols,
la sabían las aucellas
y las flors totas del bosch...

Moliner sempre trascava;
molinera feya 'l fús
y la filla,
la pubilla,

dins del bosch cantava al lluny.

De cigala rondinayre
ja no hi era la cansó,
¡d' un' altre ayre
la cantayre

ja n' havia après lo só!

—«Fadrí, lo galán fadrí
que 'm cercáu cada matí
prop la fonteta,
no 'm sigáu, per Deu, traidor
ja que m' heu clavat al cor
fonda sageta.

Fadrí, lo fadrí galán
qu' havéu mort l' alegre cant
de la cigala,

Si acás no 'm fósseu fidel...
¡que 'us confonga un llamp del cel
enhoramala!

III

...Vingué la hivernada crua
y 'l moí de Picarols
's cubrí ab mortalla blanca
teixida de borrallóns...

Moliner ja no travalla;
molinera no fa 'l fús
y la filla,
la pubilla,

rojos de tant plor te 'ls ulls...

La cigala rondinayre
mori ab l' últim raig de sol;
so's per l' ayre
s' ou, cridayre,

del llop famo'ench l' 'udo!;

—«Fadrí, lo malvat fadrí;
mofa n' haveu fet de mi
diu la pubilla,

—Com pel llamp ferit, ha mort
mon pare, al saber lo tort
de mala filla.

Cega la mare ab trist plant
la seva hora está cridant
mentres, plorosa...

Sols me quedan en mon dol
pél fill que vindrá, un bressol
... ¡y una si osa!

M. RIUSECH.

GRÓNIGA GALENA

Dintre un hospital:

—¿Quants morts hem tingut la nit passada?

—Nou, senyor doctor; respón una germana de la Caritat.

—¿Com pot ser? Jo vareig deixar medicina per deu...

—Si; pro un dels malalt no ha volgut pëndrela.

**

—Digui, senyora; la medicina que vareig receptor á son marit ha donat bon resultat?

—Si senyor; excel·lent; y en proba d' aixó que la Companyia de Seguros m' ha pagat la pólissa sense cap reparo.

**

—Preguntantli á un Galeno carregat d' anys y de diner, com s' ho feya pera conservar-se encare tan sá y robust, contestava:

—Visch dels meus remeys y no 'n prenh may cap.

**

—¿Cóm segueix 'l malalt?—preguntava un metje al fer la visita á un seu client.

—Fa vuyt días (respongué sa muller) que va torná de pendre 'ls banys que vosté li recomaná pera la salut y ahir 's va morir.

—No 'm sorpren, (replicá 'l doctor) porque aquellas ayguas no fan l' efecte fins al cap de tres mesos.

**

Un metje del Hospital practicava una amputació devant de sos deixebles, mentres 'l pacient cridava que feya llástima. Cremat 'l doctor al sentir tants ays y gemechs, digué al malalt:—¿Vol fer 'l favor de callar? Hi há aquí una cincuantena de personas y es vosté la única que 's queixa.

**

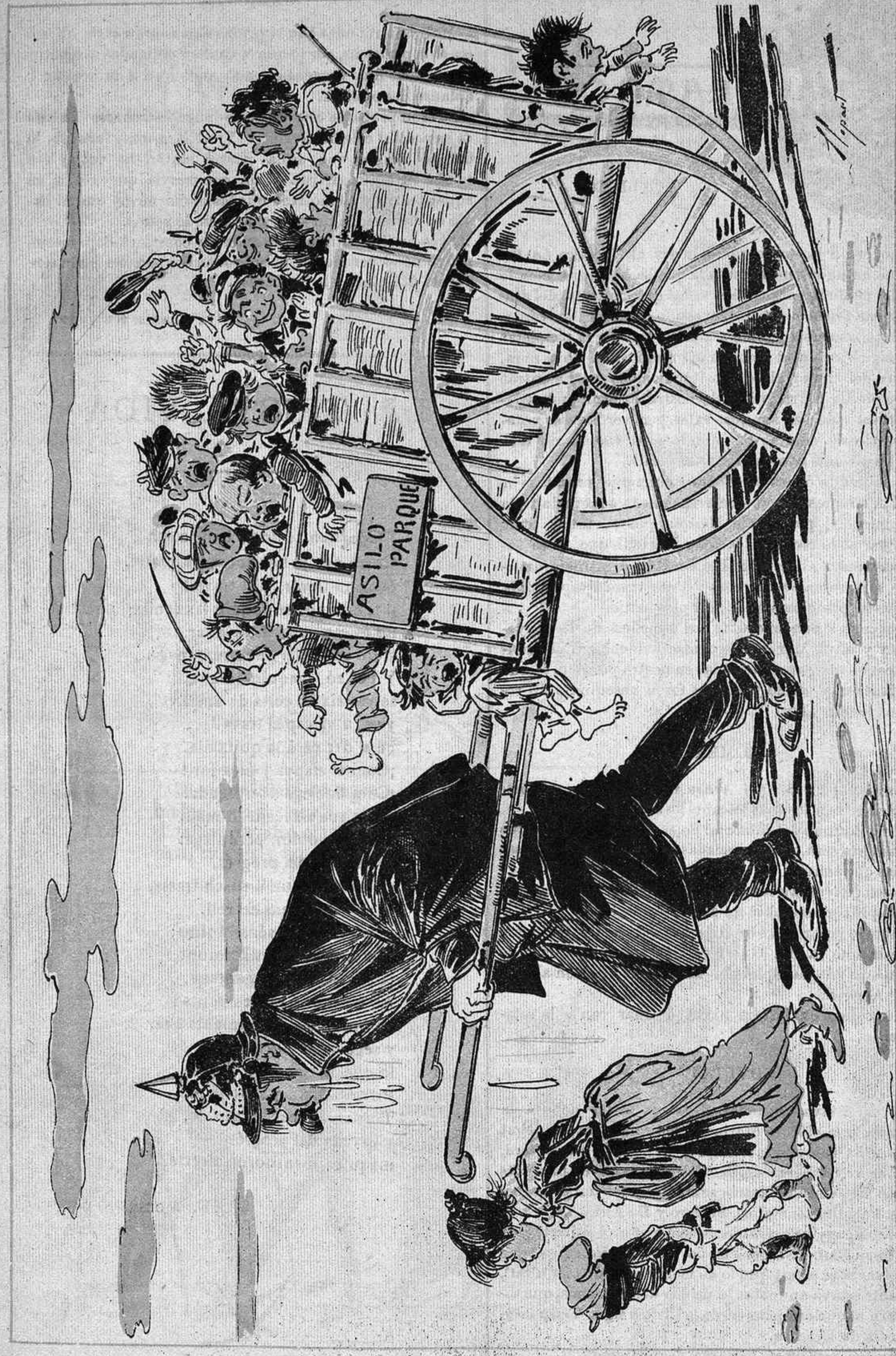
Un militar viudo á qui 'l metje presenta 'l compte de las visitas feyas á sa difunta mulier, en compte de diners oferí al doctor una rica espasa:—No 'n faría rés d' aquesta arma: ¿Qué millors armas que las mevas receptas?

Are si que s'acabaran! Aquí'n corren tota una família que ja s'acabou la roba de casa seva. I a més, per pe 'ls Figasacas, fan cap al Asilo: s'hi atipen durant tres dies, s'hi arreglan la roba de treball, passen bagada general y laltre cop al carrer! Y aixís, successivament, per honra y gloria de la segona capital d' Espanya.

Y mentres tant, els infelissos guros no saben com desempallegarse d' aquest entreteniment que 'ls hi proporciona 'l nou arcalde, convertintlos en cassadors de ganduls y trinxeayres.

LICEO

Avuy dona fi la temporada d' hivern ab l' ópera *La Bohème* que ha sigut sens disputa la que ha obtingut més lo favor del públich, paig si bé es vritat que l' estreno del drama musical *Tristano é Isotta* revesti lo caracter de verda-der aconceixement artístich y musical tan per la propietat ab que sigué presentat com per la grandiositat de la obra, la música del immortal compositor alemany no ha entrat encar de plé als filarmónichs de nostra capital, puig sola-ment es apreciada en son just valer, per verdaderas nota-bilitats líricas y com se comprén lo *gros públich* no está dotat de suficients coneixements musicals.

De la sobredita ópera *La Bohème* diumenje passat se 'n dongué una representació encarregantse la coneguda triple Sra. Huguet del personatge *Musetta*, que ab tot y tenir que lluytar ab lo recort de la Srta. Martelli, que ja es sa-but interpretava ab sens igual desenfado é intuició artis-tica, ne sortí sumament ayrosa y hasta se senti aplaudida en las pessas principals que te dit personatge.

Ultimament s' han executat los beneficis de la senyo-ra Adiny y mtre. Marty, poguentse evidenciar las mol-tas simpatías que tenen logrades en nostre públich, ja que se 'ls tributá una ovació y además foren obsequiats ab re-galos de crescut valor.

ROMEA

Ha continuat *Lo comte l' Arnau* fent de las sevas y om-plant lo cartell en los días vacants de societat.

La obra póstuma del immortal Soler (Pitarra) creyem que com mes vista será, mes apreciadas se veurán las bellesas literarias que conté.

Lo desempenyo ha anat millorant en grau superlatiu, per lo que lo primer acte obté un éxit mes notable.

Prompte se posará en estudi *La filla del mar* de Guimerá, obra de la que la Sra. Guerrero, lográ las primicies de algun temps y la ha esplotada ab bon resultat en alguns punts d' América.

Ja es lo colmo, qu' havém hagut d' anar tan á la reta-guardia.

NOVETATS

Conforme estava anunciat, dimecres últim debutá la companyia de la célebre Mariani y feu com obra de debut *Dionisia*, y ha representat després *Fedora*, *Il piccolo lord*, *Zazá*, *L' onore* y *Divorziamo*, demostrant sas envejables dots artísticas la ja eminent actriu sobredita y los notables ac-tors Srs. Paladini, Zampieri, Ferrero y De Antoni.

Pocas companyias extranjeras hem vist ab conjunt tant rodó y homogeni. (No parlém de las espanyolas, perque en açixas ja es sabut que lo de menos es lo de la unitat).

Per ahir estava anunciat lo primer dels estrenos, que to-cá en torn al que era primer de la llista ó sigui *Tristi amo-ri*, comedia de Giocosa.

La setmana entrant ne parlarém degudament.

GRAN-VIA

Molt ben rebudas han sigut las *damas provensals* ab sos *couplets* parisiens, per lo que 's veuhen obligadas á repetir-los un sens fi de vegadas en cada audició, á fi de acallar l' aplauso del públich.

Se creu probable que dissapte puga estrenarse *La sala de armas* del célebre escriptor Vital Aza, puig ara ab lo ditxós *dengue* que asola nostra ciutat, ha fet presa també en algún artista de la companyia que actua en aquet teatro y ha motivat que las obras novas que hi ha-va en cartera, hagin sufert un xich de retrás.

El chiquillo continua afalagant per complert. Son desem-penyo no es per menos, puig brodan sos persona jes la sen-yoreta Martinez y lo Sr. Lacasa.

UN CÒMICH RETIRAT.

LA TRISTÀ VIDA

— — —

—¿Quantas horas han tocat?
Crech que ja han tocat las quatre.
Deixam llevar, y al treball
fins que no 'm duguin las camas;
no es cap pena 'l treballar
si un cop vells ne fessem, paga...
Y per xó, maquinalment
se vesteix ab certa d' ansia,
y se 'n vá cap al treball
pera dar pa á la quitxalla.
¡Com s' afanya y pica fort!
¡Com doblega l' espinada!
¡Com sua aixecant lo mall,
l' obré anónim, perdulaga:
Es la roda del progrés,
es la abella que 'l rusch trassa,
es un home sens cervell,
es un hércules sense ánima;
ja s' enfila amunt... amunt,
ja sembla una sargantana,
Ab quin dalé aixeca ponts
ab quin goig monuments a'sa,
y segueix sol treballant
lo que la ciencia li trassa...
Passa 'l día... y... ve la nit...
Tornan á tocar las quatre,
y la roda del progrés,
maquinalment torna alsarse.

E. MOLAS.

LA TOMASA
A BELLAS ARTS

El repartiment de premis als escolars municipals va ser molt *equilibrat*. Els pàrvuls obtenían regalos científichs y els grans, timbals, carrets y bombas.

Els *trufos* de la festassa varen sortirne altament joyosos y satisfets.

Al fill d' un sabaté, l' hi varen premiar e' *Sobresaliente* ab una pistola de ral

Bibliografia

Ultimament hem rebut las següents obras publicadas en lo setmanari *L'Atlàntida*, que cada dia obté major acceptació del públich:

Lo gat de mar, drama bilingüe en un prólech y tres actes, original de Anón Ferrer y Codina, qual obra ha lograt arribar a la tercera edició;

Quan fou mort lo combregaren, juguet en un acte y en prosa, original de Abelardo Coma, estrenat ab extraordinari éxit en lo teatro Principal de Gracia en la nit del 1 de Maig de 1898;

Sureda y C^a, comedia en tres actes y en prosa, original de don Teodoro Baró, estrenada ab grandíssim aplauso en nostre teatro Principal, en la nit del 15 de Octubre passat.

*
**

També de la acreditada revista *Lo Teatro Regional*, hem sigut favorecuts, ab

Un catalanista, monó'ech en prosa, original de J. y F. Guera y Córdoba, estrenat ab gran éxit en la societat «El Porvenir de la Derecha del Ensanche», en la nit del 8 de Agost de 1897, y

Tres assumptos delicats, comedia en un acte y en prosa, escrita per J. de Argila y Font, estrenada ab éxit en lo teatro Principal en la nit del 24 de Decembre de 1898.

Remerciém degudament á las Empresas d'abdós periódichs, per sa galanteria vers nosaltres.

La *influenza*, la enfermetat regnant, s'ha fet sentir en casi totas as casas, deixant los comersos y oficinas poch menos qu' en quadro.

Y, no obstant, tots los qu' hem sigut víctimas de la mateixa, l'hem pres ab resignació considerant que devant de la peste silvelista, 'ls atachs d'influenza son un grà d'anís.

Y apart d'aixó, com qu' avuy en dia pera tot se necessita influencia, ben vinguda sia.

Avuy pot més la influencia que 'ls diners.

Ditxosos dels lectors que l'han tingut á casa seva.

*
*

Tenim lo gust de recomenar als nostres lectors de fi paladar lo nou licor «Papallona», que per sas qualitats d'aromátich, digestiu y económich, pot competir ab los més acreditats, tant de marca nacional com estrangera.

Se troba de venda en casa del Sr. Llopart, Ronda de Sant Antoni, 25.

Vegis l'anunci que publ quém en altra secció del present número.

*
*

Lo conegut y acreditat fabricant de objectes de terracuyta, don Joseph Rius, que té sa fábrica instalada en la Carretera de Port, 303, y son despaig en lo de las Gracias, 10, ha tingut la galanteria de remetrens un objecte d'art de sa fabricació que regala á sos clients, propi pera servir d'adorno y que está destinat á sustituir los rutinaris almanachs americans.

Dit objecte, que ab molta perfecció imita á un antich llum de broch, creyém que mourá una revolució artística y que 'l rebrán ab gust tots los favorecuts de dit obsequi.

Remerciém la di tinció que vers nosaltres ha tingut lo Sr. Rius.

*
*

La setmana passada va haverhi un incendi en una caixa de préstamos en la ex-vila de Gracia.

Encare que 'l foch no tingué gran importancia, va portar l'alarma entre 'ls vehins de dita barriada que per necessitat ó costum ana an sovint á *treure tocas*.

Moltas vehinas, ab llágrimas als ulls, no sabent quina sort havia cabut á sas prendas empenyadas, se lamentavan al peu mateix de la caixa.

Quina temia per la capa del seu *socio*, distingit torero d'hivern, quina pe 'ls calsotets nous de l'home de casa, etc.

Pero entre totas ellas, la que cridava més poderosament l'atenció era una bona dona que d'amagat del seu marit tenia la mala costum d'empenyarli cada dilluns lo traje qu' havia lluhit lo diumenje, pera tornarli á desempenyar los dissaptes, quan ell li entregava la setmanada.

Sembla que 'l *terno* hav'a sigut consumit per las flamas, y á la bona dona no li era possible fer l'acostumada operació setmanal de desempenyo, per quin motiu plorava com una Magdalen.

Un'ánima caritativa va apiadarse d'aquella dona y va oferirli diners, pero ¡ay! aqueix cas es d'aquells que no poden arreglarse ab quartos.

¿Ahont trobar un traje de la mateixa mostra, mes ó menos usat, y sobre tot que vingués á la mida al marit en qüestió?

A bon segur, que per causa del esmentat foch, hi hagué una escena terrible entre un marit y sa esposa...

Mes ben dit, á causa del foch un marit degué *treure foch* pe 'ls caixals.

Per aixó, creyém convenient aconsellar á las donas que tingan lo vici d'empenyar lo vestit del de casa, qu' avants de deixar-lo en la caixa, obtingan la formal promesa del amo del establiment, de que estará assegurat d'incendis.

*
*

A Vergara ha sigut agafada una partida carlista composta de deu homes.

¡Deu homes! ¡Ay, quina por!

Ab aixecaments com aquet y uns quants manifestos de torna, si don Carlos no puja al trono será perque estará deixat de la má de Deu.

*
*

En Villaverda ha tornat á presentar la dimisió y ha tornat á retirar-la desseguida. Pera lo successiu, y á fi de no fer tants fanals, ja la retirarà avants de presentarla.

Convenient fora qu' adoptés igual sistema pe 'ls pressupostos nous que ja tinga al magí.

*
*

La Societat d' autors dramàtics caste'lans, ha acordat prohibir la representació de totes sas obras en la província de Navarra, á causa d' haverse establert per l' Ajuntament de Pamplona la previa censura de las produccions escèniques y per haverse permés esmenarne algunas d' ellas.

Celebrém l' acort p' és per la esmentada Societat.

Si l' Ajuntament de Pamplona vol esmenar obras, que las escriga pe'l seu us reservat.

✱

A Mexich s' ha celebrat lo benefici d' en Fuentes, haventli valgut lo mateix 25.000 duro.

Tingas present, que no 's tracta d' en Fuentes del Romeo, qui, gracias á Deu, 's troba encare actuant en lo coliseu del carrer del Hospital.

Lo Fuentes agraciat es lo matador de toros.

Los beneficis dels actors, generalment, tant aquí com á Mexich, no passen de 25 pessetas y encare gracias.

✱

L' altre dia la Comissió de Consums, va acordar deixar cessant al personal del fielato y contra registre de Sans.

Segons sembla, per dit fielato entravan sense pagar drets de consums grans partidas de vi en bocoyos.

No es estrany que no 's paguessin drets, porque 'l vi sempre ha tingut la propietat de fer anar de tort, tant als individuos del ram, com á algun regidor afanyós d' administrar los interessos municipals.

✱

Ara que semblava que la unió catalanista anava á pendre gran increment, s' ha dividit mes que may, y tot, per l' afany que de manar tenen, molts dels que catalanistas se titulan.

En veritat dona pena, qu' entre mitj de las ideas mes nobles s' hi vegi sempre 'l plat de mongetas. Desgraciadament, los llops de Madrit, saben massa ab qui tractan.

Y per aixó, als que menos culpa tenim, nos e avan sovint los ullals.

Telegramas

Del nostre servey... obligatori

DENGUE, á l' hora de la qüestió son visitas.—En aquet pais, ja no existeixen constipats, *paperinas* migranyas, mal de caixal, y altres dolencias que cada qual pot curárselas á casa seva ab quatre aygüetas caseras. Tot es dengue, segons lo dictamen facultatiu. á fi y efecte de fer visitas.

Un metje que no tenia malalts y ara no s' entén de feyna

TRANCZO, á l' hora de la mandra.—Ahir vaig agafar la *mantellina* á la taberna del cantó, la meva estimada esposa al veurem arribar al domicili conyugal fent esses, te, ment per la meva vida, va enviar á buscar á un facultatiu, qui va dictaminar que 'l meu mal era 'l trancazo, prescribint que 'm convenia suar. De resultas, faré uua setmana de festa á la oficina y cobraré tres pessetas diarias del Monte-pio la Martingala.

Un malalt com n' hi ha molts.

PALISSA, á l' hora de rebre.—Jo si que 'l tinch lo trancazo! Al tombar una cantonada m' esperava 'l meu sastrey ab una tranca m' ha clavet una palissa que m' ha deixat bó pe 'ls gossos.

Un malalt de debó.

PRESIDENCIA, á l' hora de la peste.—Lo verdader dengue soch jo.

Gil Pela.

INFLUCNZA, á l' hora de la necessitat.—Los agrahiré que m' en envihin una mica d' aixó, porque com qu' ara no 's fá rés sense influencia. no puch colocar de burot al de casa.

Una vehina de bona fé.

S. Ramon. 6
BARCELONA

"LA PAPALLONA"

QUI vulgi tastá 'l millor licor que 's fá á Barcelona, compri 'l licor «Papallona» qu' es un exquisit licor.

Com económich, es cert, que deixa molt atrassat, (y 's pot probar de comptat) al económich concert.

Com aromátich y fi per cap mes licor desdiu, y es lo millor digestiu que en lo mon puga existí.

Costa poch, poquets diners, pero tot aquell que 'l proba ja may mes en fal'a troba los grans licors extrangers.

Demana en qualsevol part, lector, licor «Papallona» que en la comtal Barcelona representa un tal L'opart.

Pera las demandas dirigirse al Sr. L'opart, Ronda Sant Antoni, 25.

LITOGRAFIA BARCELONESA

de Ramon Estany

6, SANTRAMÓN.6—BARCELONA

LO MES DELS CATS

SECCIO DE TRENCA - CLOSCAS

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 1 2 3 4 5 6 7 8 9—Poble de Catalunya
- 5 9 7 8 6 8 6 2— » »
- 4 2 9 7 8 3 9— » »
- 4 7 9 5 3 9— » »
- 1 3 6 7 9— » »
- 1 6 7 9— » »
- 1 9 2— » »
- 7 6—Nota musical:
- 3—Vocal.
- 1 9—Aliment.
- 4 6 7—Poble de Catalunya
- 1 3 7 9— » »
- 2 6 7 7 3— » »
- 2 9 7 5 3 9— » »
- 7 3 8 9 2 7 9— » »
- 4 9 7 7 3 4 9 7— » »

J. M. PINOS.

TRENCA-CAPS

CARME Y MARIA ROCAVERT
 Dugas germanas desitjant estat matrimonial

nom de set pobles de Catalunya, dos notes musicals iguals y tres consonants des-iguals.

JOAN ROCAVERT.

BALDUFA NUMÉRICA

- 5 4 —Negació
- 1 2 3 4 5 6 7—Nom d'home (diminu-
- 1 2 3 4 5 2 —Nom de dona (tiu)
- 3 2 1 7 2 — » » »
- 2 3 4 1 —Passió
- 2 5 2 —Nom de dona.
- 1 6 —Nota musical
- 7 —Consonant

FEDERICO BARÓ.

COPA NUMÉRICA

- 7 0 9 7 0 4 0 6 7 0 9 0—Carrer de Barña.
- 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 —Nom de dona
- 7 3 4 7 5 2 2 0 —Poble catalá.
- 3 4 5 2 2 0 —Part de la persona.
- 4 8 7 0 —Nom de dona
- 1 0 —Nota musical
- 1 5 —Nom de dona
- 7 0 6 0 — » » »

H. VILÀ M.

GEROGLIFICH

L O
 V
 I D
 R E

EMILI SUÑE.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN LO NÚMERO 592

- Xaradas I.—Mi-que-la.
- II.—Lla-dó.
- Lletra numérica.—Londres.
- Baldufa numérica.—Samperio.
- Geroglífich.—Posar la olla gran dins la petita.

LA TOMASA

PERIÓDICH FESTIU, IL·LUSTRAT Y LITERARI

Preus de Suscripció:

- Espanya y Portugal, trimestre. . . . . 1'50 Pta.
  - Extranger id. . . . . 2'50 »
  - Número corrent . . . . . 0'10 »
- Tota reclamació podrà dirigir-se a la Administració y Redacció
 6, CARRER DE SANT RAMON, 6.